

COSTA OEST

VIDAL VIDAL vvidal@presencia.cat

Gent de poble

A qui, com a un servidor, li agradi *El convidat* de TV3, li encantarà *Cròniques rurals*, editat per Barcino, dins la col·lecció del Museu de la Vida Rural de l'Esplugu de Francolí, dirigida per l'infatigable Jordi Llavina. Precisament, Llavina és un dels autors del volum, juntament amb la filòloga Carme Martí i el fotògraf Albert Carreras.

Es tracta d'una vintena d'entrevistes a personalitats rellevants del país sobre la seva vinculació amb l'entorn rural. La comparació amb el programa d'Albert Om rau en l'ambientació de les entrevistes, força aconseguida des d'un punt de vista literari (un llibre molt ben escrit, de lectura alhora amena i evocadora) i que sovint aporta tanta informació respecte de l'entrevistat com les seves mateixes respostes o comentaris. Tafanejar la llar d'alguí, poder observar-ne les interioritats, a través de les inspirades descripcions dels entrevistadors, de vegades una simple pinzellada o un detall en aparença menor, situa el lector en el context adequat per valorar o interpretar millor les paraules del personatge.

Els vint protagonistes són homes i dones nascuts i criats en un poble, que han acabat quasi tots traslladant-se a viure a la ciutat, si bé conservant arrels i de vegades el mateix domicili familiar al seu lloc d'origen, o bé el supòsit invers, metropolitans de naixement que han decidit instal·lar-se de forma temporal o permanent a la ruralia, en alguna ocasió en paratges solitaris, sense a penes veïnat, com el promotor musical Gay Mercader, el fotògraf Josep Bou o el poeta Josep Piera.

La intenció confessa d'aquesta oportuna iniciativa editorial és fer balanç de la vida passada i present a pagès –sigui en masies aïllades, sigui en viles petites o en llogarets diminuts–, a partir de l'experiència de persones que sovint han fet militància d'aquesta opció existencial, conegudes del gran públic en els seus respectius àmbits creatius, des d'una doble premissa compartida: memòria i reivindicació. Per tant, d'una banda una certa melan-

gia per un món que s'està perdent, si no s'ha perdut ja en bona part. De l'altra, una posició bel·ligerant a favor de l'equilibri territorial.

El sentiment de pèrdua aflora en cadascun dels testimonis. L'escriptor Joan Rendé lamenta la desaparició dels contrastos dialectals, sens dubte per culpa de la televisió. La cuinera Carme Rusalleda, de la sardana entre els joves. El periodista Lluís Foix, de determinades feines agrícoles i els noms per designar-les (la distinció entre el boll i la palla, per exemple). El teòleg Armand Puig, l'esperit col·lectiu a les petites comunitats. El cantant Roger Mas, la lentitud del temps dels arbres, tan diferent del temps dels humans. El pintor Perico Pastor, la llibertat dels jocs infantils al carrer. Etcètera.

En paral·lel amb aquest plany elegíac, i sense per això sumir-se en el desànim o la renún-

LLUÍS ROMERO

«Tafanejar la llar d'alguí situa el lector en el context adequat per valorar o interpretar millor les paraules del personatge»

cia, els entrevistats fan bandera de la realitat social que estimen, i reclamen una major atenció cap a ella per part d'administracions públiques i mitjans de comunicació. Insisteixo, però, que més enllà d'aquesta voluntat ferrenya i la inevitable malenconia que es desprèn del conjunt de confessions, aquestes cròniques resulten molt interessants pel que suposen de descoberta de vivències i emocions molt íntimes dels vint hostes que ens obren les portes de casa seva. Cases de camp, en aquest cas.